

Nota wijzigingen

Behorende bij

Omgevingsvisie gemeente Heusden

Vastgesteld in de raadsvergadering van 28 maart 2023

Inleiding

Er zijn zienswijzen ingediend die enkele wijzigingen noodzakelijk maken. Ook zijn er enkele ambtshalve wijzigingen opgenomen in deze nota. In de matrix op de volgende pagina staat op welke punten de Omgevingsvisie wordt gewijzigd.

Nr.	Onderdeel	Aanleiding	Wijziging
1	Omgevingsvisie	Toevoeging aan de Omgevingsvisie op het gebied van enkele thema's rondom externe veiligheid. Zie hiervoor zienswijze B. Verwezen wordt naar de Nota Zienswijzen	<p>Er wordt een tekst toegevoegd aan hoofdstuk 2.2.2. 'Gezonde, veilige leefomgeving', onder een nieuw aan te maken paragraaf 'externe veiligheid', tegemoetkomend aan de zienswijze van de Veiligheidsregio Noord-Brabant.</p> <p><i>'De gemeente wil een gezonde en veilige fysieke leefomgeving bieden aan haar inwoners en bezoekers. Door de gemeente liggen transportassen waarover vervoer van gevaarlijke stoffen plaats vindt, en zijn diverse bedrijven met gevaarlijke stoffen aanwezig. Verder kenmerkt de gemeente zich door de aanwezigheid van uitgestrekte natuurgebieden waar veel gerecreëerd wordt.</i></p> <p><i>In samenwerking met de veiligheidsregio, omgevingsdienst en overige partners dragen we gezamenlijk zorg voor een proces van omgevingsordening waarin in een vroegtijdig stadium, vanaf de eerste initiatieven, veiligheidsaspecten worden meegewogen. Hierbij is expliciet aandacht voor zowel het voorkomen en beperken van veiligheidsrisico's als het bestrijden van branden, rampen en crisis in de zin van de Wet veiligheidsregio's (artikel 1 en 15) en de zelfredzaamheid van mensen die aan deze veiligheidsrisico's worden blootgesteld. Voor zover mogelijk worden risicobronnen en –ontvangers zo veel mogelijk van elkaar gescheiden. Onder meer de volgende fysieke veiligheidsthema's worden daarbij meegenomen: natuurbranden, hoogwater, externe veiligheid (of gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen), dierziekten, evenementen, bluswatervoorziening en bereikbaarheid.'</i></p>
2	Omgevingsvisie	Toevoeging aan de Omgevingsvisie in het kader van regionale samenwerking op het gebied van de volgende regionale samenwerkingsverbanden:	De volgende tekst wordt toegevoegd aan hoofdstuk 2.1 onder 'samenwerkingen' tegemoetkomend aan de zienswijzen over het belang van regionale samenwerkingen:

Nr.	Onderdeel	Aanleiding	Wijziging
		<p>Verstedelijingsstrategie stedelijke regio 's-Hertogenbosch en stedelijke regio Breda-Tilburg (SRsH & SRBT), Gebiedsgerichte Aanpak in relatie tot verlaging stikstofdepositie, transitie landbouw en natuurontwikkeling (GGA's). Zie hiervoor zienswijzen C.1, C.2, F.4, H.3. Verwezen wordt naar de Nota Zienswijzen</p>	<p><i>'De regionale partners in Hart van Brabant en Nood-Oost Brabant verband weten elkaar steeds beter te vinden. In de stedelijke regio's 's-Hertogenbosch (SRsH) en Brabant-Tilburg (SRBT) zijn de nodige stappen gezet om te komen tot een ontwikkelperspectief voor Brabant op het gebied van verstedelijking. In dat perspectief worden uitgangspunten geformuleerd die ook terugvloeien in andere regionale verbanden zoals: 'water en bodem sturend', 'landschap en natuur groeien mee met verstedelijking' en 'nieuwe woningen versterken de bestaande kernen'. In het verlengde daarvan worden afspraken over regionale Woondeals en detailhandel in Noordoost-Brabant verband gemaakt.</i></p> <p><i>Ook is het landelijk gebied volop in beweging. Niet op de laatste plaats vanwege de stikstofproblematiek. Het Rijk heeft een Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) gelanceerd dat werk moet maken van de integrale opgaven in het landelijk gebied. Door de verschillende gebiedsopgaven en belangen op kaart te zetten, komen 'schuurplekken' en koppelkansen in beeld. We zien plekken waar veel opgaven samenkomen en plekken die mogelijkheden bieden voor oplossingen. Omdat niet alles tegelijk en overal kan worden opgepakt, ligt de prioriteit op het verbinden van opgaven op het gebied van verstedelijking, mobiliteit, energie, landbouw, natuur & landschap en water. Al deze opgaven zijn gemeente-overstijgend en vragen dus om intensieve samenwerking met onze regiopartners. Het gebiedsplan gaat de basis vormen voor gebiedsprocessen. Vanuit de GGA's (GebiedsGerichteAanpak) rondom de Natura 2000 gebieden wordt afstemming gezocht met regiopartners om tot een juiste afstemming te komen.</i></p>

Nr.	Onderdeel	Aanleiding	Wijziging
3	Omgevingsvisie	<p>Aanpassing aan de Omgevingsvisie, specifiek de aanpassing van de 'zoekgebieden voor wind' met een nadere toelichting/nuancering op de ruimtelijke visiekaart. Zie hiervoor zienswijze E. Verwezen wordt naar de Nota Zienswijzen.</p>	<p>Er volgt een aanpassing aan het icoon en de benaming 'zoekgebied' waar het gaat om het opwekken van duurzame energie. Verder wordt de term 'zoekgebied wind' in de legenda van de ruimtelijke visiekaart vervangen voor 'potentiële locatie energiehub', met een volgende begripsomschrijving van de term energiehub:</p> <p><i>'Een energiehub is te omschrijven als een locatie waar elektriciteit met zowel wind als zon kan worden opgewekt en opgeslagen, eventueel in combinatie met warmte. Door deze clustering kan de opgewekte energie zo efficiënt mogelijk worden gedistribueerd en worden de maatschappelijke kosten van de aanleg beperkt. Een energiehub koppelt en combineert opslag, overslag en distributie van energie (zowel warmte als elektriciteit uit zon en wind). Andere toekomstige innovatieve ontwikkelingen zouden ook een plaats kunnen krijgen in een energiehub'.</i></p> <p>In de tekst wordt een nuancering geplaatst en een korte toelichting opgenomen waarom gekozen is om een gebied op te nemen voor potentiële opwek van energie. Daarbij zoeken we een betere aansluiting bij de bestaande beleidsdocumenten uit de REKS en de kadernotitie Wind. Ook volgt er een tekst met een verduidelijking van het proces na vaststelling van de Omgevingsvisie:</p> <p><i>'Er is nog geen locatie gekozen. Wel hebben we ons gecommitteerd aan het REKS-bod 1.0. Een nader uit te voeren haalbaarheidsstudie moet aanwijzen welke gebieden ook voldoen aan alle gestelde criteria uit de REKS en de Kadernotitie wind.'</i></p>

Nr.	Onderdeel	Aanleiding	Wijziging
4	Omgevingsvisie	<p>Toevoeging aan de Omgevingsvisie in het kader van het voorkomen van blootstelling aan een te veel aan vervuilde lucht, geluid- en geurhinder. In grote lijnen komen deze thema's al terug in de Omgevingsvisie zoals die in het ontwerp ter inzage heeft gelegen. Een suggestie van de GGD om een aanscherping wordt overgenomen. Aanleiding is een zienswijze die is ingediend door de GGD. Zie hiervoor zienswijze G. Verwezen wordt naar de Nota Zienswijzen.</p>	<p>In de Omgevingsvisie wordt het volgende advies overgenomen van de GGD: <i>'Ervaring leert dat verschillende vormen van omgevingsinvloeden bij elkaar opgeteld tot gezondheidsschade kunnen leiden. Bij nieuwe ontwikkelingen is er aandacht voor cumulatieve omgevingseffecten op de gezondheid'</i></p>
5	Omgevingsvisie	<p>Aanpassing aan de Omgevingsvisie in het kader van de opgenomen kaart van voorziene woningbouwontwikkeling op pagina 60. Zienswijze 2.1 geeft aanleiding om de indicatieve gebieden die zijn aangeduid als 'mogelijk kansrijk' en 'voorziene woningbouwontwikkeling' zoals die nu zijn ingetekend op de kaart van de Omgevingsvisie op pagina 60 aan te passen.</p>	<p>Er wordt een zorgvuldigheidsslag gemaakt in de opgenomen gebieden, zowel in grootte van de gebieden als de plaats van de cirkels. Naar aanleiding van zienswijze 2.1. wordt de vlek 'mogelijk kansrijk' in Elshout-Zuidoost beter over het plangebied gelegd waarover op 25 oktober 2022 een positieve principe-uitspraak is gedaan. Het gaat dan specifiek over het gebied Wolfshoek & Dekkerseweg.</p>
6	Omgevingsvisie	<p>Toevoeging aan de Omgevingsvisie: Er volgt een toevoeging in de Omgevingsvisie die meer tegemoet komt aan de wensen en zorgen die zijn geuit in de zienswijze 4.1 en 30. Er volgt een toevoeging waarbij aandacht wordt besteed in tekst en kaart aan het behoud van historisch waardevolle dorplinten die de gemeente rijk is.</p>	<p>De volgende dorpslinten (straten) krijgen een aparte aanduiding op de ruimtelijke visiekaart met een tekstuele toelichting over het belang van het behoud van de kenmerkende structuur en karakter van de dorpslinten.</p> <p>Vlijmen - Grote Kerk, de Akker, de Wolput - Meliestraat, Julianastraat, Voorstraat - Meliestraat, Wilhelminastraat, Achterstraat</p> <p>Nieuwkuijk - Onsenoortsestraat, Nieuwkuijksestraat, Drunen - Bosscheweg, Grotestraat, Kleinestraat en Eindstraat Haarsteeg - Mommersteeg, Haarsteegsestraat, De Hoeven Elshout - Mariëndonkstraat, Kerkstraat, Kapelstraat</p> <p>De volgende tekst wordt toegevoegd aan pagina 74 van de Omgevingsvisie:</p>

Nr.	Onderdeel	Aanleiding	Wijziging
			<p><i>'Ontwikkelingen nabij of aansluitend aan karakteristieke dorpslinten worden in samenhang met het welstandsbeleid van de gemeente uitgewerkt. Het doel is om de kenmerkende structuren van deze linten, daar waar dat kan, te behouden, versterken of te herstellen.'</i></p>
7	Omgevingsvisie	<p>Aanpassing aan de Omgevingsvisie naar aanleiding van zienswijzen 4.3 en 12.24, specifiek gericht op de ecologische groenverbindingen die zijn ingetekend op de ruimtelijke visiekaart in hoofdstuk 3.3. De pijlen zijn indicatief ingetekend en illustreren de (beoogde) ecologische verbindingen.</p>	<p>Er volgt een aanpassing aan de groene pijlen die zijn opgenomen in de ruimtelijke visiekaart in hoofdstuk 3.3 van de Omgevingsvisie, waarbij meer aansluiting wordt gezocht bij de huidige Structuurvisie (2009) en de groenstructuurkaart.</p>
8	Omgevingsvisie	<p>Toevoeging aan de Omgevingsvisie naar aanleiding van zienswijzen 5.1, 11.5, 24.1, 26.1, 27.3. Er volgt een tekstuele toevoeging in de Omgevingsvisie waarbij de kracht van het gebied onder het kanaal (zuidelijk gebied van de gemeente) beter tot uitdrukking komt. De toevoeging volgt in hoofdstuk 3.3.3. van de Omgevingsvisie.</p>	<p>Hoofdstuk 3.3.3 van de Omgevingsvisie wordt aangevuld met de volgende tekst:</p> <p><i>'Ook in het zuidelijke deel onder het kanaal (waaronder Giersbergen) is kleinschalige recreatie mogelijk. Bij het toestaan van kleinschalige recreatieve (neven)activiteiten worden deze ontwikkelingen in samenhang met de kwaliteit van de omgeving gezien. Daarbij staat het behoud van de aanwezige natuur voorop. Het is bij het toestaan van recreatieve mogelijkheden dus van belang om de balans tussen beschermen en benutten te bewaken. Het beschermen gaat in op het behoud, versterken en/of herstellen van de aanwezige natuurwaarden die de omgeving van Giersbergen rijk is. Het benutten gaat vooral in op de maatschappelijke behoefte om te recreëren en te genieten van de bovengenoemde aanwezige natuur én de behoefte van ondernemers voor een duurzame voortzetting van het bedrijf. Die balans moet met maatwerk bewaakt worden.</i></p> <p>- Er wordt een kleiner icoon van de camper toegevoegd ter hoogte van Giersbergen. Bewust is gekozen om de rode</p>

Nr.	Onderdeel	Aanleiding	Wijziging
			<p>arcering (recreatie) niet zuidelijk door te trekken, omdat de nadruk daar niet ligt op de transitie van landbouw (zoals dat tussen het kanaal en de verstedelijkte strook wel het geval is. Met maatwerk moet de omslag naar of aanvulling van kleinschalige recreatie mogelijk blijven.</p>
9	Omgevingsvisie	<p>Aanpassing aan de Omgevingsvisie naar aanleiding van zienswijze 11.6: Om de mogelijkheid open te houden voor de realisatie van een ecologische verbinding tussen de Loonse en Drunense Duinen met de gronden bij de Maas reserveert de gemeente ruimte binnen de Omgevingsvisie om deze mogelijkheid open te houden.</p>	<p>Zie wijziging onder punt 7: Er volgt een aanpassing aan de groene pijlen die zijn opgenomen in de ruimtelijke visiekaart in hoofdstuk 3.3 van de Omgevingsvisie.</p> <p>Deze specifieke zienswijze geeft aanleiding om een aanpassing te doen aan de groenverbindingen ter hoogte van Steenenburg. De groene verbinding bij Steenenburg wordt doorgetrokken tot aan de snelweg (inclusief potentiële passage die een mogelijk groene verbinding in de toekomst niet verhindert). We borgen daarmee een betere herkenbaarheid vanuit de Structuurvisie (2009) en de groenstructuurkaart in de Omgevingsvisie.</p>
10	Omgevingsvisie	<p>Aanpassing aan de Omgevingsvisie naar aanleiding van zienswijzen 11.7, 11.8, 12.4, 12.7. Die gaan specifiek over het opwekken van wind en de daarvoor opgenomen 'zoekgebieden' op de ruimtelijke visiekaart. Hoewel de aanduiding zoekgebied anders doet vermoeden is er nog geen keuze gemaakt voor een specifieke locatie voor windturbines. Dit wordt de komende tijd verder uitgewerkt, waarbij rekening wordt gehouden met alle wettelijke richtlijnen.</p>	<p>Zie wijziging onder punt 3: Er volgt een aanpassing aan het icoon en de benaming 'zoekgebied' waar het gaat om het opwekken van duurzame energie. Verder wordt de term 'zoekgebied wind' in de legenda van de ruimtelijke visiekaart vervangen voor 'potentiële locatie energiehub', met een volgende begripsomschrijving van de term energiehub:</p> <p><i>'Een energiehub is te omschrijven als een locatie waar elektriciteit met zowel wind als zon kan worden opgewekt en opgeslagen, eventueel in combinatie met warmte. Door deze clustering kan de opgewekte energie zo efficiënt mogelijk worden gedistribueerd en worden de maatschappelijke kosten van de aanleg beperkt. Een energiehub koppelt en combineert opslag, overslag en</i></p>

Nr.	Onderdeel	Aanleiding	Wijziging
			<p><i>distributie van energie (zowel warmte als elektriciteit uit zon en wind). Andere toekomstige innovatieve ontwikkelingen zouden ook een plaats kunnen krijgen in een energiehub'.</i></p> <p>In de tekst wordt een nuancering geplaatst en een korte toelichting opgenomen waarom gekozen is om een gebied op te nemen voor potentiële opwek van energie. Daarbij zoeken we een betere aansluiting bij de bestaande beleidsdocumenten uit de REKS en de kadernotitie Wind. Ook volgt er een tekst met een verduidelijking van het proces na vaststelling van de Omgevingsvisie:</p> <p><i>'Er is nog geen locatie gekozen. Wel hebben we ons gecommitteerd aan het REKS-bod 1.0. Een nader uit te voeren haalbaarheidsstudie moet aanwijzen welke gebieden ook voldoen aan alle gestelde criteria uit de REKS en de Kadernotitie wind.'</i></p>
11.	Omgevingsvisie	<p>Toevoeging aan de Omgevingsvisie naar aanleiding van zienswijzen 12.9. Er worden zorgen uitgesproken over (onveilige) verkeerssituatie in Hedikhuizen. Voor de zorgen die in de zienswijze worden uitgesproken met betrekking tot het vrachtverkeer is zeker aandacht. Dit heeft ook al zijn weerslag gekregen in de mobiliteitsvisie en het mobiliteitsplan. Aan de visie zal een passage worden toegevoegd die deze zorg tot uitdrukking brengt.</p>	<p>Er volgt een toevoeging in de Omgevingsvisie die tegemoet komt aan de zorgen die zijn geuit in de zienswijze.</p> <p>Op pagina 36 van de Omgevingsvisie wordt een toevoeging gedaan, waarbij de ambitie wordt uitgesproken om ook zwaar vracht- en landbouwverkeer buiten de kernen om te laten rijden, zoals ook staat vermeld in de GVVP. De tekst luidt als volgt:</p> <p><i>Recent is de Mobiliteitsvisie vastgesteld. Daarin zijn diverse opgaven geformuleerd. Vanuit de omgevingsvisie sluiten we daar op aan. Belangrijke opgaven betreffen veilige verbindingen voor voetgangers en fietsers, de goede bereikbaarheid van bedrijventerrein met auto, OV en fiets, de verbetering van de inrichting van de straten en stoepen</i></p>

Nr.	Onderdeel	Aanleiding	Wijziging
			<p><i>en de omleiding van zwaar vracht- en landbouwverkeer buiten de kernen om - en in veilige balans met recreatieve routes.</i></p>
12	Omgevingsvisie	<p>Toevoeging aan de Omgevingsvisie naar aanleiding van zienswijze 12.10. Dit gaat specifiek over de mogelijkheid tot 'horizontale' woningsplitsing: Met die splitsing beogen we dat er geen voor-achterkant situatie wordt gecreëerd in toekomstige situaties. Als een woning verkeerd zou worden gesplitst kan er een situatie ontstaan waarbij er een nieuwe woning (na splitsing) achter een bestaande woning wordt gesitueerd die niet meer als zodanig herkenbaar is vanaf de openbare weg. De hiervoor beschreven situatie is ongewenst waardoor het de voorkeur heeft om een bestaande kavel horizontaal te splitsen. Voor panden die in het buitengebied zijn aangeduid als 'karakteristiek' kan een uitzondering worden gemaakt. Dit om ervoor te zorgen dat de splitsing ook bijdraagt aan de instandhouding van de uiterlijke verschijningsvorm van de desbetreffende bebouwing. Dit stedenbouwkundige ordeningsprincipe geldt niet alleen voor Hedikhuizen, maar is ook van toepassing op de overige kernen. Dit verduidelijken we in de Omgevingsvisie.</p>	<p>Er volgt een toevoeging in de Omgevingsvisie: <i>'Deze ontwikkeling van woningsplitsing is niet alleen voorzien in Hedikhuizen maar ook in de overige kernen. Voor panden die in het buitengebied zijn aangeduid als 'karakteristiek' kan een uitzondering worden gemaakt. Dit om ervoor te zorgen dat de splitsing ook bijdraagt aan de instandhouding van de uiterlijke verschijningsvorm van de desbetreffende bebouwing.'</i></p>
13	Omgevingsvisie	<p>Toevoeging aan de Omgevingsvisie naar aanleiding van zienswijze 12.18 en een technische vraag van CDA voorafgaand aan de informatievergadering Ruimte & Duurzaamheid (19 oktober 2022). Op pagina 92 van de Omgevingsvisie (hoofdstuk 3.3) ontbreekt de dorpskern Heesbeen bij de opsomming voor de noordelijke zone. De kern Heesbeen wordt aan deze opsomming toegevoegd.</p>	<p>Dorpskernen Heesbeen en Hedikhuizen worden toegevoegd bij de opsommingen op pagina 92 en 94 van de Omgevingsvisie.</p>

Nr.	Onderdeel	Aanleiding	Wijziging
		Op pagina 94 ontbreekt Hedikhuizen bij de opsomming van de noordelijke strook. Deze kern wordt toegevoegd aan de opsomming.	
14	Omgevingsvisie	<p>Aanpassing van de Omgevingsvisie naar aanleiding van zienswijze 22.3 en een technische vraag van CDA voorafgaand aan de informatievergadering Ruimte & Duurzaamheid (19 oktober 2022).</p> <p>Alleen kleinschalige ontwikkelingen zijn toegestaan binnen de vestingwallen passend binnen de kaders van het welstandbeleid. Dat wordt ook zodanig beoordeeld door de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit.</p>	<p>Verwezen wordt naar de wijziging onder punt 5. Er wordt een zorgvuldigheidsslag gemaakt in de opgenomen gebieden, zowel in grootte van de gebieden als de plaats van de cirkels.</p> <p>Specifiek naar aanleiding van deze zienswijze volgt een aanpassing in de Omgevingsvisie waarbij de cirkel voor voorziene woningbouwontwikkeling op pagina 60 van de Omgevingsvisie wordt verkleind voor de Vesting, passend bij de identiteit en grootte van de kern en de status 'beschermd stadsgezicht'.</p>
15	Omgevingsvisie	<p>Aanpassing van de Omgevingsvisie naar aanleiding van zienswijze 22.4 en een technische vraag van CDA voorafgaand aan de informatievergadering Ruimte & Duurzaamheid (19 oktober 2022). De zienswijze en vraag gaan over het accepteren van hogere geluidsnormen bij drie bedrijventerreinen.</p>	<p>De tekst op pagina 72 wordt verduidelijkt doormiddel van de volgende tekst:</p> <p><i>'Rond drie bedrijventerreinen worden nu hogere geluidsnormen geaccepteerd (Bakkersdam bij Heusden, Industrieterrein Heesbeen en Groenewoud in Drunen). Dit is belangrijk voor het type bedrijven in Heusden. Deze geluidsruimte blijft behouden bij vertrek van een bedrijf van deze terreinen. Ook bij Vliedberg is sprake van een hoge geluidbelasting rondom het bedrijventerrein, maar vanwege de ligging nabij een woonwijk wordt bij het vertrek van een bedrijf geen ruimte voor nieuwe lawaaimakers geboden. In het omgevingsplan wordt hier nader invulling aan gegeven.'</i></p>
16	Omgevingsvisie	<p>Toevoeging aan de Omgevingsvisie naar aanleiding van zienswijze 22.5 en een technische vraag van CDA voorafgaand aan de informatievergadering Ruimte & Duurzaamheid (19 oktober 2022). Binnen het GVVP is namelijk onder andere de ambitie opgenomen om ook</p>	<p>Verwezen wordt naar de wijziging onder punt 11. Op pagina 36 van de Omgevingsvisie wordt een toevoeging gedaan, waarbij de ambitie wordt uitgesproken om ook zwaar vracht- en landbouwverkeer buiten alle kernen om te laten rijden, zoals ook staat vermeld in de GVVP. De tekst luidt als volgt:</p>

Nr.	Onderdeel	Aanleiding	Wijziging
		zwaar vracht- en landbouwverkeer buiten de kernen om te laten rijden. In de Omgevingsvisie wordt ten onrechte alleen zwaar agrarisch verkeer genoemd.	<i>Recent is de Mobiliteitsvisie vastgesteld. Daarin zijn diverse opgave geformuleerd. Vanuit de omgevingsvisie sluiten we daar op aan. Belangrijke opgaven betreffen veilige verbindingen voor voetgangers en fietsers, de goede bereikbaarheid van bedrijventerrein met auto, OV en fiets, de verbetering van de inrichting van de straten en stoepen en de omleiding van zwaar vracht- en landbouwverkeer buiten de kernen om - en in veilige balans met recreatieve routes.</i>
17	Omgevingsvisie	Toevoeging aan de Omgevingsvisie naar aanleiding van zienswijze 23.2. Er wordt in de zienswijze gewezen op het feit dat het Stila (stimuleringsregeling voor het landschap) ontbreekt op pagina 33 van de Omgevingsvisie. Om de mogelijkheden voor deze subsidieregeling van de provincie open te houden benoemen we het Stila in hoofdstuk 2.2.4 onder paragraaf 'Natuur'. De uitwerking en dus de lokale invulling ervan volgt bij de actualisering van de ontwikkelvisie buitengebied.	Het Stila (Stimuleringsregeling Landschap) wordt toegevoegd aan de paragraaf 2.2.4 'Natuur' van de Omgevingsvisie. (pagina 33)
18	Omgevingsvisie	Toevoeging aan de Omgevingsvisie naar aanleiding van zienswijze 23.7. Binnen de GGA wordt samengewerkt met meer partners dan alleen de provincie. De gemeente werkt ook samen met (collectieven van) boeren, natuurverenigingen en andere belanghebbenden. De gemeente erkent dat boeren een belangrijke rol spelen in de realisatie van het natuurnetwerk. Daarom wordt naast genoemde wijziging doorgevoerd.	In hoofdstuk 3 onder het speerpunt 'Verbonden natuurgebieden, wordt na het woord provincie: '(collectieven van) boeren, natuurverenigingen en andere belanghebbenden' toegevoegd (pagina 78).
19	Omgevingsvisie	Aanpassing van de Omgevingsvisie naar aanleiding van zienswijze 23.11 waarbij terecht de opmerking wordt gemaakt dat multifunctioneel ruimtegebruik bij zonnevelden zich niet alleen beperkt tot natuur en	Er volgt een aanpassing in de Omgevingsvisie dat multifunctioneel ruimtegebruik niet uitsluitend bedoeld is voor invulling ten behoeve van natuur en landschap (pagina 78).

Nr.	Onderdeel	Aanleiding	Wijziging
		landschap. Ook de nuttige toepassing van de tussenruimte door bijvoorbeeld teelt en begrazing vallen daaronder.	
20	Omgevingsvisie	Toevoeging aan de Omgevingsvisie naar aanleiding van een Kamerbrief van 25 november jl. over rol Water en Bodem bij ruimtelijke ordening. In regionaal verband wordt hier verder invulling aan gegeven.	<p>Er volgt een toevoeging in de Omgevingsvisie onder het speerpunt 'Bestand tegen wateroverlast' op pagina 90 als eerste bullet:</p> <p><i>'Water en bodem worden meer sturend bij de inrichting van onze gemeente. We zijn daarom voorzichtig met bouwen in het landelijk gebied op plaatsen die we later eventueel nodig hebben voor het bergen en afvoeren van water. Verder zien we kansen om de bodem minder te bedekken, denk bijvoorbeeld aan minder stenen in de kernen bij de herinrichting van de openbare ruimte. Minder bodemafdekking zorgt namelijk voor een gezondere bodem, betere omgang met hitte en minder wateroverlast. Ook wordt per gebied gekeken hoe we omgaan met het grondwaterpeil. In regionaal verband wordt hier verder invulling aan gegeven. Lokaal geven we hier invulling aan door maatwerk toe te passen en te bezien of een ontwikkeling past binnen de opgaven die we hebben met betrekking tot de principes: water en bodem.'</i></p>
21	Omgevingsvisie	Toevoeging aan de Omgevingsvisie naar aanleiding van zienswijze 23.15. De mogelijkheid om door middel van innovatie de bedrijfsvoering te transformeren wordt open gehouden. Dit is een van de zaken die bedoeld wordt met het aanpassen van de bedrijfsvoering. We nemen dit duidelijker op in de visie	Bij de tekst onder hoofdstuk 3.3.3. onder 'Zuid' wordt een toevoeging gedaan: <i>'Boeren die hun bedrijfsvoering willen aanpassen, willen innoveren of hun bedrijf willen transformeren...'</i> (pagina 99).
22	Omgevingsvisie	Er volgt een ambtshalve toevoeging aan de Omgevingsvisie. Parallel aan het opstellen van de ontwerpvisie die ter inzage heeft gelegen, hebben inwoners van Heusden Noord een visie opgesteld over het Land van 't Oude Maasje. Gedurende de formele	<p>De volgende ambities van de werkgroep worden verwerkt in de Omgevingsvisie.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Op de Noordelijke visiekaart (hoofdstuk 3.3.1. wordt een icoon opgenomen ten oosten van Oudheusden die benadrukt dat er kansen zijn op het gebied voor

Nr.	Onderdeel	Aanleiding	Wijziging
		<p>procedure is hen de mogelijkheid geboden om de belangrijkste zaken uit hun visie naar voren te brengen. Samen met de initiatiefnemers is bezien hoe de opgaven en ambities uit die visie een plek kunnen krijgen in de Omgevingsvisie van Heusden die nu ter vaststelling voorligt aan de raad. Hieruit volgen enkele toevoegingen waarbij in ieder geval de ruimte is ontstaan om de mogelijkheden open te houden voor verdere verkenning en uitwerking van de ideeën die zijn voorgedragen. Omdat het opgestelde inrichtingsplan van de initiatiefnemers al een hoog detailniveau kent is het belangrijk in de Omgevingsvisie genoeg ruimte te laten voor nadere uitwerking en invulling.</p>	<p>energietransitie, biodiversiteitsherstel, klimaatadaptatie, vergroten van het bomenareaal, recreatie en cultuurhistorisch waardevolle elementen. Daarmee wordt op een hoog abstractieniveau tegemoet gekomen aan de breed gedragen wens van een toekomstgericht inrichtingsplan voor Oudheusden-Oost. De werkgroep 'Oude Maasje' wil dit inrichtingsplan verder brengen met omwonenden en belanghebbenden. Het proces wordt dus ingestoken vanuit burgerparticipatie. Hoewel de loop van het Oude Maasje is opgenomen in de Omgevingsvisie, ontbreekt nog de onderbouwing in de Omgevingsvisie. Die wordt toegevoegd, waarbij aansluiting wordt gezocht met de tekst uit de huidige Structuurvisie (2009). <i>'Daarnaast zijn er diverse 'natuurparels' aanwezig, waardevolle, waterafhankelijke natuurgebieden die op zichzelf kwaliteiten bezitten, maar waarvan de (ecologische) betekenis toeneemt als deze meer in samenhang worden gezien. De 'voormalige' loop van het Oude Maasje wordt bijvoorbeeld meegenomen als meekoppelkans bij toekomstige ontwikkelingen. Deze kan een recreatieve en waterbergende functie vervullen, boven op het terugbrengen van de historische kenmerken van het oude landschap. Op die manier versterken we de toekomst met het verleden'</i></p> <p>Bovenstaande krijgt daarom ook een vermelding in de tekst onder 3.3.1.</p>
23	Omgevingsvisie	Toevoeging aan de Omgevingsvisie op grond van art. 3.3. van de Omgevingswet.	<p>De onderstaande tekst wordt toegevoegd aan paragraaf 1.3 van de Omgevingsvisie met als kopje 'wettelijke richtlijnen':</p> <p><i>'Om te werken aan het goede dat Heusden biedt, werken we verder vanuit de volgende algemene wettelijke beginselen:</i></p>

Nr.	Onderdeel	Aanleiding	Wijziging
			<ul style="list-style-type: none"> • Voorzorgsbeginsel; de gemeente kan maatregelen nemen als er gegronde redenen zijn om te vrezen dat activiteiten negatieve gevolgen kunnen hebben voor onze inwoners of onze omgeving. Zulke onzekere risico's kunnen zich bijvoorbeeld voordoen bij veiligheidskwesaties, maar vaak ook uit oogpunt van gezondheid; • Preventief handelen; • Milieuaantastingen worden bij voorrang aan de bron bestreden; • De vervuiler betaalt.'
24	Omgevingsvisie	<p>Het is van belang dat vigerend beleid dat eerder is vastgesteld door de raad niet vervalt bij inwerkingtreding van de Omgevingsvisie. Sectoraal opgestelde beleidsdocumenten zoals de woonvisie, GVVP, groenbeleids- en structuurplan, mobiliteitsvisie, afvalbeleidsplan, waterplan, kadernotities wind en zon, economische- en duurzaamheidsagenda, erfgoednota, centrumactieplannen, ontwikkelvisie buitengebied etc. zijn voedingsbodem geweest voor het opstellen van de Omgevingsvisie. De beleidsdocumenten zijn op een integrale manier samengebracht in de Omgevingsvisie, met een hoger abstractieniveau. De Omgevingswet schrijft voor dat bestaande beleidsdocumenten vervallen, tenzij expliciet in de Omgevingsvisie staat aangegeven dat zij hun gelding behouden.</p> <p>Om te voorkomen dat genoemd (sectoraal) beleid na inwerkingtreding van de Omgevingswet vervalt, wordt expliciet aangegeven dat vigerend beleid niet vervalt na vaststelling van de Omgevingsvisie en inwerkingtreding van de Omgevingswet. Het blijven namelijk belangrijke</p>	De hiernaast genoemde disclaimer wordt toegevoegd aan de laatste pagina van de Omgevingsvisie.

Nr.	Onderdeel	Aanleiding	Wijziging
		toetsingskaders naast de Omgevingsvisie, ook onder de Omgevingswet.	
25	Omgevingseffectrapport (OER)	Op 22 december 2022 is een toetsingsadvies van de Commissie m.e.r. ontvangen op het opgestelde Omgevingseffectrapport (OER). In dit advies spreekt de Commissie m.e.r. zich uit over de juistheid en de volledigheid ervan. Een deel van de adviezen is overgenomen in een aanvullende notitie op het OER. Door het abstractieniveau en globale karakter van de Omgevingsvisie is het niet nodig het traject te herzien en een nieuw m.e.r. traject te doorlopen. Voor de Omgevingsvisie heeft het advies geen gevolgen. De adviezen die nu niet direct zijn overgenomen in de Omgevingsvisie en het OER worden wel afgewogen bij concrete initiatieven en uitwerkingen van beleid (en programma's) die volgen na vaststelling van de Omgevingsvisie.	Een deel van de adviezen is overgenomen in een aanvullende notitie op het OER. Deze notitie is als addendum bijgesloten bij het raadsvoorstel. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan het advies van de commissie M.e.r.
26	OER	Aanpassing van het OER. Zienswijze 2.1 geeft aanleiding om enkele tekstuele wijzigingen door te voeren in het OER. In het Omgevingseffectrapport (OER) zijn 4 ontwikkelingen beschouwd. Eén daarvan is een uitbreidingslocatie ten zuidoosten van Elshout. Voor alle gevallen waar gesproken wordt over 'Elshout zuidwest' wordt eigenlijk Elshout zuidoost' bedoeld. Het gaat hier om meerdere verschrijvingen zoals terecht wordt opgemerkt in de zienswijze	Overal waar Elshout Zuidwest is opgeschreven, maar Zuidoost is bedoeld, wordt de tekst vervangen door 'Elshout Zuidoost'.
27	OER	Toevoeging aan het OER naar aanleiding van het toetsingsadvies van de commissie M.e.r. op 22 december 2022: <u> Onderscheid tussen nieuwe keuzes en bestaande afspraken: Het OER moet laten zien wat de effecten van de visie zijn. Dit vraagt een duidelijk beeld van wat al vaststaat en waarover nog keuzes gemaakt kunnen</u>	Verwezen wordt naar het addendum, als oplegnotitie bij het OER. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan het advies van de commissie M.e.r.

Nr.	Onderdeel	Aanleiding	Wijziging
		<p><i>worden. Omdat een overzicht van al vastgesteld beleid van rijk, regio, provincie en gemeente ontbreekt, zijn de al gemaakte keuzes niet te onderscheiden van de nieuwe keuzes die de gemeente in de visie maakt. Een nadere analyse is toegevoegd in de vorm van een addendum op het OER.</i></p>	
28	OER	<p><i>Toevoeging aan het OER naar aanleiding van een advies van de commissie M.e.r.: <u>De optelsom van opgaven</u>. Het OER laat op hoofdlijnen de milieugevolgen zien van de afzonderlijke opgaven. Het rapport maakt echter niet duidelijk of de optelsom van alle opgaven betekent voor de omgeving. Of bepaalde opgaven met elkaar botsen of elkaar juist versterken is niet in beeld gebracht. Dit is wel belangrijk, omdat volgens de visie alle geschetste ontwikkelingen mogelijk zijn. Een nadere analyse is toegevoegd in de vorm van een addendum op het OER.</i></p>	<p>Verwezen wordt naar het addendum, als oplegnotitie bij het OER. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan het advies van de commissie M.e.r.</p>
29	OER	<p><i>Toevoeging aan het OER naar aanleiding van een advies van de commissie M.e.r.: <u>De uitleg van de beoordeling van de effecten</u>. Hoe alle verschillende omgevingseffecten individueel zijn beoordeeld is niet goed na te gaan. Dat komt omdat grotere en kleinere effecten 'bij elkaar opgeteld' zijn. Er is niet goed uitgelegd waarom het ene gevolg zwaarder weegt dan het andere. In de beoordeling zijn onderwerpen samengevoegd die eigenlijk niet samen te voegen of tegen elkaar weg te strepen zijn, zoals natuur en landschap. Een nadere analyse is toegevoegd in de vorm van een addendum op het OER.</i></p>	<p>Verwezen wordt naar het addendum, als oplegnotitie bij het OER. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan het advies van de commissie M.e.r.</p>
30	OER	<p><i>Toevoeging aan het OER naar aanleiding van een advies van de commissie M.e.r.: <u>Natuur, landschap & cultuurhistorie</u>. De gevolgen van de keuzes uit de omgevingsvisie voor de beschermde natuur zijn niet goed in beeld gebracht. In het bijzonder gaat het om de</i></p>	<p>Verwezen wordt naar het addendum, als oplegnotitie bij het OER. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan het advies van de commissie M.e.r.</p>

Nr.	Onderdeel	Aanleiding	Wijziging
		<p><i>gevolgen van bedrijventerreinen en van zonnevelden en/of windturbines. Hiervoor is meer informatie nodig waarbij ook de effecten op het weidevogelgebied, ecologische verbindingzones en soorten in beeld worden gebracht. De gevolgen van de keuzes in de visie voor historische en landschappelijke waarden zijn niet als zodanig in beeld gebracht. Een nadere analyse is toegevoegd in de vorm van een addendum op het OER.</i></p>	